

بخش خصوصی پر و بال می‌گشاید

حسین تقی‌زاده

یکی از دغدغه‌های همیشگی فعالان بخش خصوصی رقابت نابرابر با بخش‌های دولتی و شبه دولتی است که در زمینه‌های مختلف از جمله پرداخت مالیات و شفافیت اقتصادی رقابت‌های نابرابری را تحمل می‌کنند.

عدم دریافت یکسان مالیات و نیز عدم الزام به شفافیت‌های مالی و وجود رانت‌های اطلاعاتی و اقتصادی در بخش‌های شبه دولتی اقتصاد باعث شده است بسیاری از بنگاه‌های تولیدی و خدماتی توان رقابت با این قبیل از بخش‌های شبه دولتی را نداشته باشند.

در این رابطه اخیراً با تصویب قانون اصلاح موادی از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی قانونی در مجلس شورای اسلامی و ابلاغ آن، تقریباً تمامی بخش‌های اقتصادی که روزی رقیب نابرابر بخش خصوصی بودند بایستی ضمن شفافیت اطلاعات خود و پرداخت مالیات، تقریباً تمامی قوانین مشمول بخش خصوصی را رعایت کنند. اهمیت این قانون تا حدی است که حتی برخی اقتصاددانان این قانون را انقلاب دوم اقتصادی در کشور پس از تصویب و ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی می‌دانند و معتقدند که این امر باعث برابری رقابت در بخش‌های مختلف اقتصادی خواهد شد.

در ماده ۲ این قانون آمده است، "به منظور تسهیل حضور بخش‌های غیردولتی، خصوصی و تعاونی در فعالیت‌های اقتصادی و برقراری رقابت سالم و ایجاد امنیت برای سرمایه این بخشها مقرر می‌گردد: ۱- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و تمام شرکت‌های تابعه و وابسته آنها که قانوناً مجوز فعالیت اقتصادی را دارند، می‌توانند در بازار تولید کالا و خدمات فعالیت داشته باشند مگر آنکه فعالیت آنها موجب اختلال در رقابت گردد. این نهادها و مؤسسات موظفند گزارش مجموع مالکیت مستقیم و غیرمستقیم کلیه شرکت‌های تابعه و وابسته خود را در هر بازار تولید کالا و خدمات هر شش ماه یک بار به شورای رقابت ارسال کنند. عدم ارائه اطلاعات و یا خلاف واقع بودن آن توسط نهادها و مؤسسات مذکور مشمول حکم ماده (۷۲) این قانون است. (دقیقاً مشابه مواردی که بر بخش خصوصی مترتب است) ۲- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های تابعه و وابسته آنها حق مالکیت مستقیم و غیرمستقیم مجموعاً حداکثر تا چهار درصد سهم بازار هر کالا و یا خدمت را دارند."

همچنین در بند ۵ همین ماده از قانون اصلاح موادی از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی که اخیراً به تصویب مجلس رسیده و از بهمن ماه امسال اجرایی می‌شود، آمده است: "شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به اشخاص حقوقی زیرحساب مورد موظفند نسبت به ارائه اطلاعات کامل مالی خود جهت ثبت نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مطابق قوانین و مقررات مربوط عمل کنند. بنگاه‌های مذکور موظفند در صورت لزوم نسبت به مطابقت ساختار و شیوه گزارشگری مالی برابر قوانین و مقررات بازار سرمایه اقدام کنند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است در صورت درخواست شورای رقابت گزارش‌های مالی مربوطه را ارائه کند.

الف - مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، ب - نهادهای نظامی و انتظامی کشور، ج - سازمان‌ها و مؤسسات خیریه کشور، د - نهادها و سازمان‌های وقفی و بقاع متبرکه، ه - کلیه صندوق‌های بازنشستگی اعم از کشوری و لشگری، نظیر صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و وابسته به دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، و - نهادهای انقلاب اسلامی"

همانطور که مشخص است، نهاد‌های مشمول این قانون تقریباً تمامی ارگان‌های رقیب با بخش خصوصی را شامل می‌شود و این مهم باعث شده است نگرانی بخش خصوصی در زمینه رقابت‌های نابرابر با بخش‌های شبه دولتی که بعضاً از بسیاری از رانت‌ها برخوردار هستند، مرتفع شود. لازم به ذکر است که این قانون نیز همانند سایر قوانین مصوب شده در مجلس، اراده بسیار قوی دولت در زمینه اجرا را می‌طلبد؛ چرا که اجرایی شدن این قبیل قوانین همانند تصویب آن بسیار دشوار است و به طور حتم ناملایمات و مقاومت‌های زیادی در مسیر اجرای این قانون وجود خواهد داشت.

رسانه‌هایی برای فردای بهتر

وحید قرایی

سال ۱۳۹۳ شاهد اتفاقات بسیار خوبی در حوزه رسانه‌های مکتوب در استان کرمان بودیم. بعد از مدت‌ها انتظار، سرانجام مجوز انتشار نشریه برای تعدادی از روزنامه‌نگاران استان کرمان صادر شد و اتفاقی که خیلی وقت بود باید روی می‌داد به وقوع پیوست. واقعیت این است که در

سالیان گذشته به جز چند مورد معدود، تعداد زیادی مجوز به نام کسانی صادر شده بود که اصولاً با کار حرفه‌ای مطبوعاتی فاصله زیادی داشتند و حاصل دستپختشان نیز انتشار نشریاتی بود که از لحاظ کمی و کیفی به مذاق مخاطب رسانه زده‌ی کرمانی خوش نمی‌آمد. یعنی عملاً افزایش کمیّت مطبوعات محلی توأم با افزایش کیفیت آنها نبود. اما در سالی که گذشت تغییراتی در روال سابق به وجود آمد و تعدادی از فعالان حرفه‌ای مطبوعات به جمع صاحب امتیازها پیوستند و فرصت نشر مطبوعات برایشان پیش آمد. فردای کرمان، آوید، کرمان سلامت از مواردی است که به خاطر می‌آورم. در این میان اما فرصت انتشار یک نشریه صرفاً اقتصادی موردی بود که می‌توانست برای فضایی مطبوعاتی کرمان یک فرصت بزرگ به حساب آید. اگر چه قبلاً برخی نشریات بخشی از تولیدات خود را به مطالب اقتصادی اختصاص می‌دادند اما طوع نشریه "اقتصاد کرمان" به عنوان نشریه‌ای که قرار است اخبار و رویدادهای اقتصادی را رصد کند و به تحلیل آنها بپردازد یک اتفاق ویژه بود. از آن رو که پرداختن دقیق به موضوع اقتصاد، در استانی که مردمانش از داشته‌هایش، برداشت مناسبی ندارند و به قول بسیاری، بیش از خودشان، سود این داشته‌ها برای دیگران است، امری لازم بود. استانی که هم کشاورزی دارد و هم معدن و هم ظرفیت‌های گردشگری و صنعتی و... و البته هم مردمانی سخت‌کوش، قاعدتاً بایستی بیش از این برای بهره‌برداری از این مزیت‌ها فضا سازی نماید که یک رسانه اقتصادی در این زمینه می‌تواند ظرفیت‌های فراوانی به وجود آورد. در سال‌های گذشته بحث‌های اقتصادی زیادی در استان کرمان بر زمین مانده است که باید فراوان در مورد آنها نوشت و تحلیل کرد و بررسی نمود و قاعدتاً زمینه حضور همه صاحب‌نظران را برای اظهار نظر در مورد آنها فراهم نمود. مثل اینکه با بحران آب چه آلترناتیو‌هایی برای کشاورزی استان کرمان وجود دارد و آیا در آمد معادن مس استان کرمان و سایر معادن، سرانجام به عدالت به کرمانی‌ها رسید و چرا همچنان از ظرفیت‌های قابل توجه گردشگری استان کرمان آنگونه که شایسته است در راستای توسعه این استان استفاده نمی‌شود و ...

باید اذعان نمود که در همین مدت کوتاه از انتشار "اقتصاد کرمان" هم دیده‌ایم این اثرات را و می‌توان انتظار داشت در مدتی طولانی تر حرف‌هایی که تاکنون فرصتی برای بیان نداشته‌اند تغییراتی در دیدگاه‌ها و به تبع آن در رویه‌ها به وجود آورند. معتقدم به اینکه رسانه‌ها، رساننده جامعه به وضعیتی بهتر از لحاظ شرایط زندگی جمعی هستند و در این میان امیدوارم «اقتصاد کرمان» هم رسانه‌ای باشد برای تحول آفرینی در حوزه اقتصاد و بتواند زمینه‌ها را برای بهره‌مندی همه کرمانی‌ها از ظرفیت‌های اقتصادی این استان مهیا نماید...